

Apvienotie Arābu Emirāti

Vispārēja informācija

Oficiālais nosaukums:	Apvienotie Arābu Emirāti
Valsts iekārta:	federatīva valsts – emirātu (absolūta monarhija) apvienība
Galvaspilsēta:	Abū Dabī
Valsts valoda:	arābu

Teritorija

Platība:	83 600 km ²
Sauszemes robeža:	867 km
Krasta līnija:	1318 km
Robežvalstis:	Omāna 410 km, Saūda Arābija 457 km
Administratīvais iedalījums:	7 emirāti
Lielākās pilsētas:	Dubaija, Abū Dabī, Šārdža, Aina, Adžmāna

Iedzīvotāji

Iedzīvotāju skaits (2015):	5 779 760*
Pieaugums (2015):	2,58%*
Nacionālais sastāvs (1982):	AAE arābi 19%, indieši un pakistānieši 60%, ēģiptieši un jemenieši (15%), irāņi (8%), filipīnieši un rietumvalstu pilsoņi (8%)**
Reliģijas (1982):	musulmaņi: sunnīti 80%, šiīti 16%**

Ekonomiskie rādītāji

IKP pēc valūtas kursa (2015):	310,3 miljards EUR**
IKP pieaugums (2015):	3%**
IKP PPP (2015):	587,4 miljardi EUR (33. vieta)**
IKP PPP uz vienu iedzīvotāju (2015):	61 310 EUR (12. vieta)**
IKP sastāvs (2015):	lauksaimniecība 0,7%, rūpniecība 49,4%, pakalpojumi 49,8%**
Preču eksports (2015):	296,3 miljardi EUR**
Preču imports (2015):	227,1 miljardi EUR**
Eksporta partneri (2015):	Irāna 14,5%, Japāna 9,8%, Indija 9,2%, Ķīna 4,7%, Omāna 4,3%**
Importa partneri (2015):	Ķīna 15,5%, Indija 12,7%, ASV 9,6%, Vācija 6,8%, Lielbritānija 4,3%**
Eksporta produkti:	jēlnafta (45%), dabasgāze, kaltētas zivis, dateles; liels reeksporta īpatsvars
Importa produkti:	transporta līdzekļi, iekārtas, ķīmiskās rūpniecības produkti, pārtika
Galvenās nozares:	nafta ieguve un ķīmiskā rūpniecība, zivsaimniecība, alumīnija ražošana, būvmateriālu (cementa) ražošana, kuģu būve un remonts, amatniecība, tekstilrūpniecība
Dabas resursi:	nafta, dabasgāze
Ienākošās uzkrātās ĀTI (2015):	115,7 miljardi EUR**
Izejošās uzkrātās ĀTI (2015):	78,8 miljards EUR**
Valūta (2015):	AAE dirhēms (AED); 1 EUR = 4,01169AED**
Fiskālais gads:	kalendārais gads
Inflācija (2015):	3,7%**
Uzņēmuma ienākuma nodoklis:	0% (izņēmums - ārvalstu bankām 20%, naftas, gāzes un specifiskiem ķīmiskās rūpniecības uzņēmumiem Dubaijā 50% un Abū Dabī 55%)

* UAE National Bureau of Statistics, www.uaestatistics.gov.ae

** Central Intelligence Agency, www.cia.gov

Papildus informācija

Tālsarunu kods: +971
Interneta TLD: .ae

Apvienotie Arābu Emirāti (AAE) atrodas Tuvajos Austrumos, Persijas un Omānas līča krastos. Dienvidos AAE robežojas ar Saūda Arābiju un Omānu. Jūras robeža ar Irāku, Kuveitu, Bahreinu, Kataru un Irānu.

Lielu teritorijas daļu aizņem tuksnesis - Rubelhāli. Valsts austrumos atrodas Hadžara kalni. Ar lauksaimniecību iespējams nodarboties, pateicoties sarežģītajai apūdeņošanas sistēmai.

Emirātos valda sauss subtropu klimats, gadā ir aptuveni 350 saulainas dienas. Lietus ir reta dabas parādība, pārsvarā ziemas periodā (februārī-martā). Biežas ir smilšu vētras. Saldūdeni iegūst, atsāļojot jūras ūdeni.

XV gadsimtā reģions nokļūst Eiropas ietekmē. XVIII gadsimtā piekrastes arābi, kas nodarbojas galvenokārt ar tirdzniecību, uzsāk cīņu ar Lielbritāniju, kuras kuģi pārvadā kravas starp Persijas jūras līča ostām. Austrumindijas kompānija regulāri nosūta uz Persijas līci militāras ekspedīcijas un 1820. gadā piespiež 7 arābu emīrus noslēgt līgumu, ar ko tad arī aizsākas Anglijas valdīšana šajā reģionā. 1964. gadā Arābu valstu līga iestājas par arābu tautu neatkarību. 1968. gadā Lielbritānija nāk klajā ar lēmumu izvest karaspēku no reģiona un 1971. gadā seši emirāti: Abū Dabī, Adžmāna, Dubaija, Fudžeira, Šārdža, Ummelkaivaina paziņo par federācijas dibināšanu. Septītais emirāts – Rāselhaima – AAE pievienojas 1972. gadā.

Katra emirāta nosaukums atbilst tā galvaspilsētas nosaukumam. Emirāti ir absolūtas monarhijas, kuru augstākā amatpersona ir emīrs. Valsts vadītājs ir prezidents. Tradicionāli prezidenta amatu ieņem Abū Dabī emīrs, bet premjerministra - Dubaijas emīrs.

AAE galvaspilsēta un administratīvais centrs ir Abū Dabī. Valsts ekonomiskās izaugsmes pamatā ir naftas un dabasgāzes ieguve un tirdzniecība. Apvienotajos Arābu Emirātos ir septiņas lielākās naftas rezerves pasaulē. Ieņēmumus no dabas resursu tirdzniecības iegulda pārējo nozaru attīstībā un sociālajā aizsardzībā.

Valstī ir vairākas starptautiskās lidostas un nozīmīgas jūras ostas. AAE ir 9 beznodokļu ekonomiskās zonas.

Dubaiju dēvē par tirgoņu un zelta pilsētu. Pilsētu šķeļ šaurs 10 km garš līcis. Tā ir otra lielākā AAE pilsēta Persijas līča piekrastē (3885 km² lielajā pilsētas teritorijā dzīvo 1 miljons iedzīvotāju). Cauri Dubaijai stiepjas automaģistrāle, kas galvaspilsētu Abū Dabī savieno ar austrumu emirātiem.

Valstī ir aizliegtas azartspēles. Alkoholiskie dzērieni tiek pārdoti tikai viesnīcu, restorānu un bāru apmeklētājiem. Šārdžas emirātā valda "sausais likums". Nav pieņemts ēst, kājās stāvēt vai ejot. Maizi parasti lauž ar rokām. Ēdiens, nauda un lietas jāņem ar labo roku. Sarokojoties neskatās tieši acīs, netur otru roku kabatā.

